

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 16.7.2007
KOM(2007) 434 v konečném znění

**SDĚLENÍ KOMISE RADĚ,
EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A
SOCIÁLNÍMU VÝBORU, VÝBORU REGIONŮ A
EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANCE**

Pátá zpráva o praktických přípravách na budoucí rozšíření eurozóny

**SDĚLENÍ KOMISE RADĚ,
EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A
SOCIÁLNÍMU VÝBORU, VÝBORU REGIONŮ A
EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANCE**

Pátá zpráva o praktických přípravách na budoucí rozšíření eurozóny

1. Úvod

Od přijetí eura Slovinskem dne 1. ledna 2007 tvoří eurozónu třináct členských států EU. Ze zbývajících čtrnácti členských států EU je dvanáct „členských států, na které se vztahuje výjimka“, a očekává se, že tyto státy euro přijmou, jakmile budou splněny nezbytné podmínky, zatímco Dánsko a Spojené království nejsou povinny euro zavést.

Kromě splnění „maastrichtských“ konvergenčních kritérií¹ zavedení eura vyžaduje, aby členské státy provedly rozsáhlé praktické přípravy, které zahrnují všechna hospodářská odvětví jednotlivých zemí, veřejný sektor, jakož i širokou veřejnost. Úspěšný přechod Slovinska na euro potvrzuje zkušenosti zemí eurozóny z první vlny, že pro bezproblémový přechod na euro a jeho kladné vnímání ze strany veřejnosti jsou rozhodující včasné a komplexní praktické přípravy².

Tato zpráva hodnotí úroveň praktických příprav na budoucí rozšíření eurozóny³. Zaměřuje se na současný vývoj na Kypru a Maltě, jelikož tyto země vstoupí do eurozóny dne 1. ledna 2008, a to na základě rozhodnutí Rady, že splňují nezbytné podmínky pro zavedení eura. Zpráva dále věnuje zvláštní pozornost přípravám Slovenska, které hodlá zavést euro dne 1. ledna 2009.

2. ÚROVEŇ PŘÍPRAV NA VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI A NA ÚROVNI SPOLEČENSTVÍ⁴

2.1. Vnitrostátní strategie pro zavedení eura

Pokud je schopnost země splnit včas konvergenční kritéria dostatečně věrohodná, je vnitrostátní cílové datum impulzem pro včasné přípravy na zavedení eura a pomáhá tyto přípravy usměrňovat.

¹ Ve svých konvergenčních zprávách Komise a ECB zkoumají, zda jednotlivé země splnily formální požadavky, které jim umožní přijmout euro. Nejnovější konvergenční zprávy Komise byly přijaty dne 16. května 2007 na žádost Kypru (KOM(2007) 255) a Malty (KOM(2007) 258). Další pravidelnou konvergenční zprávu Komise vydá v roce 2008.

² Pokud jde o přechod Slovinska k euru, viz sdělení Komise „Zavádění eura ve Slovinsku“, KOM(2007) 233 ze dne 4. května 2007.

³ Jedná se o pátou zprávu k tomuto tématu. Viz KOM(2004) 748 ze dne 10. listopadu 2004; KOM(2005) 545 ze dne 4. listopadu 2005; KOM(2006) 322 ze dne 22. června 2006; KOM(2006) 671 ze dne 10. listopadu 2006.

⁴ Na základě informací shromážděných do 2. července 2007.

V průběhu roku 2006 několik zemí (Česká republika, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko) zrušilo cílové datum pro zavedení eura, a to zejména kvůli potížím s původně plánovaným plněním konvergenčních kritérií. Bulharsko, Polsko a Švédsko dosud nepředložily žádné cílové datum. Přípravy ve Švédsku byly pozastaveny z důvodu negativního výsledku referenda ze dne 14. září 2003. Stávající situace s ohledem na vnitrostátní cílová data je shrnuta v níže uvedené tabulce.

Rumunsko stanovilo jako cílový rok 2014.

Cílové datum pro zavedení eura	Členské státy
1. leden 2008	Kypr, Malta
1. leden 2009	Slovensko
2014	Rumunsko
Bude stanoveno (nově)	Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Polsko, Švédsko

2.2. Přípravy na Kypru

2.2.1. Obecný rámec

Kypr zavede euro dne 1. ledna 2008 podle scénáře „velkého třesku“⁵ s obdobím dvojího oběživa⁶ v délce jednoho měsíce.

Ve čtvrté zprávě o úrovni praktických příprav Komise dospěla k závěru, že se kyperský vnitrostátní plán přechodu všeobecně zaměřuje na většinu praktických problémů spojených se zavedením eura, za nezbytná jsou však požadována další opatření pro posílení důvěry spotřebitelů ve stabilní tvorbu cen v období přechodu na euro. Mimoto bylo poznamenáno, že vnitrostátní plán přechodu ještě není v mnoha ohledech dostatečně podrobný a že je potřeba dále vymezit několik důležitých prvků.

V posledních několika měsících bylo dosaženo pokroku. Dne 21. června 2007 byla se souhlasem centrální banky ministerstvem financí přijata aktualizovaná verze vnitrostátního plánu přechodu schválená v červenci 2006. Centrální banka mimoto aktualizovala plán výměny hotového oběživa, byly přijaty vnitrostátní právní předpisy o zavedení eura a zaveden kodex spravedlivé tvorby cen.

2.2.2. Finanční sektor a podniky

V květnu 2007 kyperská centrální banka zveřejnila nejnovější aktualizaci plánu výměny hotového oběživa. Byly upřesněny podrobnosti týkající se předzásobení⁷. Předzásobení

⁵ Podle scénáře „velkého třesku“ jsou eurobankovky a euromince zavedeny zároveň se zavedením eura jakožto měny dotčeného členského státu.

⁶ Období dvojího oběživa je obdobím, které začíná dnem, k němuž jsou dány do oběhu eurobankovky a euromince (den zavedení eura) a během něhož je v dotčeném členském státě zákonným platidlem jak národní měna, tak euro.

⁷ Předzásobení se vztahuje na dodávku eurobankovek a euromincí národní centrální bankou úvěrovým institucím před zavedením eurohotovosti. Druhotným předzásobením se rozumí distribuce eurobankovek a euromincí maloobchodníkům a ostatním podnikům a případně široké veřejnosti úvěrovými institucemi před zavedením eurohotovosti.

euromincemi bude zahájeno dne 22. října a předzásobení eurobankovkami dne 19. listopadu 2007, dokončeno pak bude do poloviny prosince 2007. Očekává se, že druhotné předzásobení maloobchodníků eurohotovostí začne ve stejné době jako předzásobení. Od 3. prosince 2007 bude pro podniky a maloobchodníky k dispozici 40 000 předem připravených sad mincí obsahujících dostatečné množství mincí různých nominálních hodnot pro hotovostní transakce v prvních dnech po dni zavedení eura (startovací sady), každá v hodnotě 172 EUR. Od téhož dne bude široké veřejnosti k dispozici 250 000 minisad v hodnotě 10 CYP.

Okolo 70 % bankomatů úvěrových institucí (celkem přibližně 500) přejde na vydávání výhradně eurobankovek (10 a 20 EUR) v první hodině dne zavedení eura, zatímco zbývajících 30 % bude převedeno na eura nejpozději do půlnoci téhož dne. Ode dne zavedení eura budou maloobchodníci vracet peníze pouze v eurech.

Dne 1. ledna 2008, což je den pracovního klidu, bude v každém okrese otevřena řada centrálně umístěných bankovních poboček, aby se usnadnila výměna kyperských liber za eura.

V listopadu 2006 zahájila kyperská centrální banka kampaň, která vybízí občany, aby použili nastřádanou národní hotovost nebo aby ji uložili do banky, s cílem přispět ke snížení množství hotovosti v kyperských librách, které bude v oběhu koncem roku 2007. Na září 2007 je naplánována intenzivní reklamní kampaň týkající se použití nastřádané hotovosti.

Bylo vybudováno zvláštní středisko centrální banky pro mince, jež bude využito k uložení a distribuci euromincí (předzásobení bank a dodávka mincí během období přechodu) a posléze ke shromáždění, zpracování a zničení národních mincí.

Centrální banka zajišťuje pro subjekty zpracovávající hotovost v bankovníctví, maloobchodu a veřejném sektoru odbornou přípravu, která se týká bezpečnostních prvků eurohotovosti.

2.2.3. Veřejná správa

Dne 15. března 2007 parlament přijal „zákon z roku 2007 o zavedení eura“ a dne 21. června 2007 byly schváleny změny tohoto zákona. Tento „zastřešující zákon“ stanoví mimo jiné délku období dvojího oběhiva, výměnu kyperských bankovek a mincí za eurohotovost komerčními bankami bez poplatku, převod peněžních částek a pravidla zaokrouhlování, dvojí uvádění cen a zřízení středisek pro sledování eura.

Ve veřejném výběrovém řízení Kypr vybral pro výrobu svých euromincí finskou mincovnu (pokud jde o grafické provedení, viz příloha 3). Hromadná výroba byla zahájena po rozhodnutí Rady ze dne 10. července 2007, které ruší kyperskou výjimku.

2.2.4. Spotřebitelé a široká veřejnost

Podle „zákonu z roku 2007 o zavedení eura“ bude pro podniky a maloobchodníky platit povinnost uvádět ceny v kyperských librách i v eurech od 1. září 2007 do 30. září 2008. Výsledky nejnovějšího průzkumu Eurobarometru, který byl pro Komisi proveden v březnu 2007, potvrzují, že velká většina respondentů na Kypru (83 %) se v souvislosti

s přechodem na euro obává růstu či dokonce zneužití cen⁸. Podle průzkumu u podniků, který byl pro Komisi proveden v lednu 2007⁹, téměř každý šestý podnik uvedl, že upraví své ceny směrem nahoru. V odvětví hotelů a restaurací 27 % podniků uvedlo, že předpokládá takovéto opatření.

K zohlednění obav spotřebitelů z růstu cen a na podporu „spravedlivé tvorby cen“ zahájila vláda dne 26. června 2007 kampaň, která podniky a maloobchodníky vyzývá, aby přijali kodex spravedlivé tvorby cen¹⁰. Kodex bude platit od 10. července 2007 do 10. července 2008. Podle kodexu se podniky a maloobchodníci zavazují, že zajistí spravedlivý přechod na euro a nebudou se snažit získat z toho prospěch. Bude zveřejněn seznam zúčastněných podniků, přičemž podniky budou oprávněny používat ve své prodejně či podniku logo kodexu. Iniciativa získala veřejnou podporu řady větších podniků a obchodních organizací.

V každé provincii začalo dne 1. července 2007 fungovat středisko pro sledování eura, které je složeno z deseti členů, včetně okresního komisaře, zástupců vlády, sdružení spotřebitelů, odborových svazů a podnikatelského sektoru. S pomocí více než 100 inspektorů střediska sledují zavádění eura a dodržování zákona z roku 2007 o zavedení eura ze strany podniků, koordinují kodex spravedlivé tvorby cen a poskytují občanům informace o euru.

2.2.5. *Komunikační činnosti*

Od přistoupení Kypru k EU se podpora eura u široké veřejnosti z počátečních poměrně vysokých úrovní snižovala. Bylo proto zřejmé, že se orgány v období do zavedení eura musí pustit do dosti intenzivní komunikační kampaně s cílem zvrátit tuto nepříznivou tendenci, a to zejména vysvětlením výhod a přihlédnutím k obavám. Provádění intenzivní fáze kyperské informační kampaně začalo s určitým zpožděním vzhledem k problémům při nabídkovém řízení k výběru PR agentury, která byla vybrána teprve v únoru 2007.

Předtím se uskutečnila řada komunikačních činností, některé z nich v úzké spolupráci s Evropskou komisí. V květnu a listopadu 2006 byly s interními a externími zúčastněnými stranami uspořádány konference o přechodu na euro. V období od října 2006 do ledna 2007 se na Kypru konala výstava Evropské komise „o zrodu euromincí“. V prvních měsících roku 2007 byly uspořádány semináře, včetně seminářů pro finanční sektor a kyperské novináře. Byly vytvořeny vnitrostátní internetové stránky o euru. Po výběru PR agentury začal Kypr zintenzivňovat své komunikační úsilí ohledně zavádění eura v hromadných sdělovacích prostředcích se zvláštním zaměřením na malé a střední podniky, venkovské oblasti a ohrožené skupiny s cílem čelit očekáváním ohledně neodůvodněného růstu cen a zajistit důvěru spotřebitelů. Koncem května 2007 byla zahájena strategie dlouhodobé televizní kampaně: v první fázi se kampaň zaměří na přechod a výhody eura. Kyperské orgány zorganizovaly rovněž řadu tiskových aktivit. Výsledky nejnovějšího průzkumu Flash Eurobarometru potvrzují, že se zdá, že tyto činnosti přinášejí ovoce, jelikož podpora se za posledních 6 měsíců významně zvýšila; přesto je však nutný další pokrok.

Evropská komise podporuje Kypr prostřednictvím svých ústředních činností a poskytováním publikací a propagačních materiálů. Pod záštitou dohody o partnerství částečně financuje i

⁸ Flash Eurobarometr 207, Zavedení eura v nových členských státech. Všechny průzkumy Eurobarometru týkající se eura jsou k dispozici na adrese http://ec.europa.eu/public_opinion/euro_en.htm.

⁹ Flash Eurobarometr 200. Viz poznámka pod čarou 8.

¹⁰ Viz http://www.euro.cy/euro/euro.nsf/dmlbusinesssector_en/dmlbusinesssector_en?OpenDocument.

práci několika komunikačních úředníků, bezplatnou telefonní linku pomoci (spuštěna dne 11. června 2007) a rozpočet sdělovacích prostředků na kampaně v druhé polovině roku 2007 a v roce 2008. Poskytne rovněž přenosné stánky pro použití ve veřejných budovách a bude spolupracovat s kyperskými školami na uspořádání celostátní soutěže s cílem zvýšit informovanost o euru.

Kyperská centrální banka částečně ve spolupráci s Evropskou centrální bankou plánuje rozsáhlou informační kampaň, a to zejména o eurobankovkách a euromincích a o jejich bezpečnostních prvcích.

2.2.6. Závěr

Pokud jde o praktické přípravy na zavedení eura, Kypr dosáhl pokroku, měl by je však urychlit. Zvláštní pozornost je nutno věnovat účinnému a celostátnímu zavedení kodexu spravedlivé tvorby cen a realizaci komunikační kampaně o euru.

2.3. Přípravy na Maltě

2.3.1. Obecný rámec

Malta zavede euro dne 1. ledna 2008 podle scénáře „velkého třesku“ s obdobím dvojího oběživa v délce jednoho měsíce.

Ve čtvrté zprávě Komise dospěla k závěru, že se maltský „Druhý aktualizovaný plán přechodu na euro na Maltě“ zabývá příslušnými aspekty přechodu podrobněji a komplexněji, ačkoliv některé aspekty je třeba více upřesnit. Národní výbor pro přechod na euro (NECC) zveřejnil v únoru 2007 „třetí aktualizovaný plán“ a dne 11. července 2007 „konečný plán“, přičemž oba plány obsahují další upřesnění a zlepšení.

2.3.2. Finanční sektor a podniky

Od ledna 2007 jsou banky povinny přijímat vklady eurobankovek na bankovní účty vedené v eurech bez bankovních poplatků. Při neexistenci poplatků za ukládání eurohotovosti na účty (v eurech) jsou maloobchodníci, kteří jsou připraveni přijímat platby v eurohotovosti již v roce 2007 (např. v odvětví cestovního ruchu), ze zákona povinni tak činit podle přepočítacího koeficientu (nebo před jeho stanovením ve výši střední parity), a to bez poplatků.

Jelikož Rada dne 10. července 2007 stanovila neodvolatelný přepočítací koeficient, úvěrové instituce dobrovolně přijímají eurobankovky ukládané jejich klienty na účty vedené v maltských lirách podle přepočítacího koeficientu a bez směnných poplatků.

Předzásobením úvěrových institucí eurobankovkami bude zahájeno koncem září / počátkem října 2007 a předzásobením euromincemi koncem října / počátkem listopadu 2007. Druhotné předzásobením podniků bude zahájeno dne 1. prosince 2007 společně s distribucí startovacích sad s mincemi v hodnotě 131 EUR pro malé podniky, zejména maloobchodníky. Široká veřejnost si bude moci zakoupit minisady v hodnotě 11,65 EUR od 10. prosince 2007.

Od 1. prosince 2007 budou úvěrové instituce vyměňovat maltské liry za eura a eura za maltské liry podle neodvolatelného pevného přepočítacího kurzu bez jakýchkoli směnných

poplatků. Široká veřejnost však bude upozorněna, že se euro stane zákonným platidlem dne 1. ledna 2008.

Okolo 60 % všech bankomatů (celkem přibližně 150) bude vydávat eurobankovky s nízkými nominálními hodnotami (10 a 20 eur) od půlnoci 1. ledna 2008, zatímco zbývající bankomaty budou převedeny na eura v průběhu téhož dne.

2.3.3. *Veřejná správa*

Na základě zákona z roku 2006 o zavedení eura, který vstoupil v platnost dne 29. září 2006, vydalo ministerstvo financí právní oznámení č. 4 z roku 2007 o „dvojitím uvádění cen a tvorbě cen v eurech“ (viz oddíl 2.3.4.)¹¹.

Jelikož Malta nemá národní mincovnu, vyrábí maltské euromince (pokud jde o grafické provedení, viz příloha 3) Monnaie de Paris na základě veřejného výběrového řízení. Hromadná výroba byla zahájena po rozhodnutí Rady ze dne 10. července 2007, které ruší maltskou výjimku.

2.3.4. *Spotřebitelé a široká veřejnost*

Dvojití uvádění cen v eurech i maltských lirách začalo být povinné po stanovení přepočítacího koeficientu Radou dne 10. července 2007 a bude povinné do 30. června 2008. Všechny vládní subjekty, podniky, neziskové organizace nebo jiné subjekty musí uplatňovat dvojití uvádění peněžních částek, cen nebo hodnot zboží a služeb nabízených zákazníkům v souladu s právním oznámením č. 4 z roku 2007 o „dvojitím uvádění cen a o tvorbě cen v eurech“. S cílem pomoci podnikům a informovat spotřebitele zveřejnil NECC „pokyny pro dvojití uvádění cen“.

Aby se zohlednily obavy spotřebitelů z růstu cen v období přechodu a aby se přispělo ke stabilním cenám, vláda a NECC zahájily komplexní soubor opatření.

Za prvé, v lednu 2007 vstoupila v platnost iniciativa FAIR (dohody o spravedlivé tvorbě cen v maloobchodu)¹². Podniky, které přistoupí k iniciativě FAIR, se zavazují uplatňovat správné dvojití uvádění cen a nezvyšovat ceny zboží a služeb „z důvodu měnového přechodu“¹³. Donucovací opatření, např. ukládání pokut, zajistí, aby podniky dodržovaly své závazky. Seznam podniků účastnících se iniciativy FAIR je zveřejněn na internetových stránkách NECC; dosud k této iniciativě přistoupilo více než 5 000 podniků. Tyto podniky jsou oprávněny používat logo FAIR k reklamním účelům a na přípravy na přechod jim NECC poskytuje podporu a odbornou přípravu.

Za druhé, středisko pro sledování eura, které bylo zřízeno v posledním čtvrtletí roku 2006, koordinuje iniciativu FAIR, sleduje vývoj cen v období přechodu a provádí šetření v případech údajného porušení ustanovení o dvojitím uvádění cen a závazků podle iniciativy FAIR. Středisku pro sledování eura napomáhá 70 asistentů.

Za třetí, na základě výběrového řízení uskutečňuje odborový svaz jménem NECC řadu anonymních „tajných nákupů“. Sledují se ceny 200 výrobků a 40 služeb. Výsledky se

¹¹ Vydáno v lednu 2007. K dispozici na adrese <http://www.doi.gov.mt/EN/legalnotices/2007/default.asp>.

¹² Viz <http://www.mfin.gov.mt/page.aspx?site=NECC&page=fair>.

¹³ Viz bod 11 odst. 1 písm. d) právního oznámení č. 4 z roku 2007 (poznámka pod čarou 11).

analyzují za účelem zveřejňování trendů v tvorbě cen v jednotlivých odvětvích, jakož i konkrétních případů vysokého růstu cen v období přechodu.

Konečně, peněžní částky ve vnitrostátních právních předpisech a případné částky, které mají být zaplacený nebo vyúčtovány (např. poplatky, pokuty), budou obecně nahrazeny přesným ekvivalentem v eurech na základě uplatnění pravidel pro přepočítání a zaokrouhlení¹⁴. Vyrovnání, tj. úprava peněžních částek na vhodné částky v eurech, se používá pouze výjimečně a ve prospěch spotřebitelů, což je příkladem pro soukromý sektor.

2.3.5. *Komunikační činnosti*

Vzhledem k počátečnímu poměrně nízkému hodnocení podpory eura na Maltě zahájil NECC na podzim 2006 při přípravě na přechod mimořádně komplexní a intenzivní komunikační kampaň. První fáze informační kampaně (do května 2007) se zaměřila na vytvoření povědomí o hlavních skutečnostech a výhodách eura u široké veřejnosti a v konkrétních spotřebitelských odvětvích prostřednictvím telefonní linky pomoci („154“), každodenních televizních a rozhlasových spotů, euronovin, týdenních reklam v celostátních novinách, cílených článků v časopisech, konferencí a seminářů. Kampaň, která se v druhé fázi zintenzivní, má oslovit všechny skupiny ve společnosti, a proto používá množství kanálů a nástrojů vypracovaných na míru (např. k oslovení a vzdělávání ohrožených osob a jejich asistentů byly připraveny audiovizuální a tištěné materiály). Kampaň v hromadných sdělovacích prostředcích byla podpořena distribucí eurokalendáře do všech domácností a telefonní linkou pomoci („154“). Zesílená kampaň v hromadných sdělovacích prostředcích opětovně zahrnuje každodenní televizní a rozhlasové spoty, euronoviny pro širokou veřejnost, týdenní reklamy ve všech celostátních novinách, cílené články v časopisech, konference a semináře. S ohledem na podnikatelské cílové skupiny byla zvláštní pozornost věnována dohodám o spravedlivé tvorbě cen v maloobchodu (FAIR). Tyto činnosti jednoznačně přinášejí ovoce, jelikož výsledky nejnovějšího průzkumu Flash Eurobarometru prokazují působivé zvýšení podpory eura a zvýšení informovanosti.

Prostřednictvím dohody o partnerství Evropská komise částečně financovala výrobu publikací, mediální kampaň a práci informačních úředníků. Na Maltu putovala výstava Evropské komise nazvaná „Euro, naše měna“, která proběhla během mezinárodního obchodního veletrhu (27. června–8. července 2007). V červnu 2007 byla podepsána nová dohoda o partnerství, která zahrnuje další zaměstnávání informačních úředníků a velkou mediální kampaň v průběhu druhé fáze (červen 2007 až 15. únor 2008).

2.3.6. *Závěr*

Praktické přípravy Malty na zavedení eura pokračují velmi dobře. Komunikační činnosti této země v souvislosti s eurem jsou mimořádně komplexní a vysoce kvalitní. V zájmu účinného a bezproblémového přechodu by Malta měla při přípravách zachovat stávající hybnou sílu.

¹⁴ Viz články 4 a 5 nařízení Rady (ES) č. 1103/97 o některých ustanoveních týkajících se zavedení eura (Úř. věst. L 162, 19.6.1997, s. 1), ve znění nařízení Rady (ES) č. 2595/2000 ze dne 27. listopadu 2000 (Úř. věst. L 300, 29.11.2000, s. 1).

2.4. Přípravy na Slovensku

2.4.1. Obecný rámec

Slovensko hodlá zavést euro dne 1. ledna 2009 podle scénáře „velkého třesku“ s obdobím dvojího oběživa v délce 16 dnů. Dne 6. července 2005 Slovensko přijalo komplexní vnitrostátní plán přechodu. Od té doby se přípravy zpomalily, zejména v důsledku parlamentních voleb v červnu 2006. Dne 21. března 2007 vláda schválila aktualizovaný vnitrostátní plán přechodu, který zahrnuje mimo jiné předzásobení a druhotné předzásobení eurohotovostí, dvojí uvádění cen a řadu iniciativ zabývajících se otázkami ochrany spotřebitele.

2.4.2. Finanční sektor a podniky

Předzásobení komerčních bank euromincemi má být podle plánu zahájeno v září a předzásobení eurobankovkami v polovině listopadu 2008. Druhotné předzásobení maloobchodu je naplánováno na listopad a prosinec 2008. Do konce března 2008 by banky měly Slovenskou národní banku informovat o svých požadavcích na eurobankovky a euromince v rozčlenění podle nominálních hodnot, a to pro účely předzásobení, jakož i pro první dva týdny roku 2009. Předpokládá se, že od 1. ledna 2009 budou všechny bankomaty vydávat pouze eura a maloobchodníci budou vracet peníze pouze v eurech. Druhotné předzásobení široké veřejnosti přede dnem zavedení eura se v současnosti neplánuje, jelikož významná část obyvatelstva již vlastní určité množství eurohotovosti.

Slovenská národní banka bude nadále vyměňovat národní mince zdarma během prvních pěti let ode dne zavedení eura a národní bankovky bez časového omezení. Komerční banky budou zdarma vyměňovat korunové mince za eura do konce června 2009 a bankovky do konce prosince 2009.

2.4.3. Veřejná správa

Nejvyšším řídicím a koordinačním subjektem, který na Slovensku připravuje přechod na euro, je Národní koordinační výbor pro přechod na euro. Výboru předsedá ministr financí (který je národním koordinátorem pro přechod) a spolupředsedá guvernér Slovenské národní banky. K zintenzivnění přípravných činností byl v prosinci 2005 jmenován vládní zmocněnec.

Konečné grafické provedení slovenských euromincí bylo schváleno v dubnu 2007 (pokud jde o grafické provedení, viz příloha 3). V červnu 2007 bylo mezi Slovenskou republikou, členskými státy eurozóny a Evropskou komisí podepsáno memorandum o porozumění týkající se zahájení přípravných úkolů před spuštěním hromadné výroby euromincí.

Slovensko zřídilo orgány zodpovědné za ochranu eura před paděláním. Jedná se především o národní centrální kancelář na ministerstvu vnitra a o národní analytické středisko pro bankovky a národní mincovní analytické středisko, jež jsou obě umístěny v Národní bance Slovenska. Slovensko se rovněž účastní pravidelných zasedání příslušných výborů, jakož i školení v rámci programu Pericles.

2.4.4. Spotřebitelé a široká veřejnost

Dvojí uvádění cen ve slovenských korunách i v eurech bude povinné nejpozději jeden měsíc po stanovení neodvolatelného přepočítacího koeficientu. Tato povinnost potrvá 12 měsíců od zavedení eura. Národní koordinátor pro přechod na euro doporučuje, aby se maloobchodní

odvětví veřejně zavázalo, že udrží cenovou stabilitu a nebude kvůli přechodu zvyšovat maloobchodní ceny. Obchodníky byl vypracován etický kodex o poctivém chování během období přechodu¹⁵, jenž byl dobrovolně schválen více než 70 převážně velkými společnostmi. Předpokládá se, že obce a místní správy budou etický kodex dodržovat. Platby vládě (poplatky, daně atd.) budou zaokrouhleny směrem dolů, zatímco vládní platby pro občany budou zaokrouhleny směrem nahoru.

Statistický úřad Slovenské republiky a Slovenská národní banka plánují sledování cenového vývoje ve spolupráci se spotřebitelskými sdruženími, a to pomocí omezeného koše nejčastěji nakupovaného spotřebitelského zboží. Spotřebitelé budou o výsledcích pravidelně informováni.

2.4.5. *Komunikační činnosti*

Jako nedílnou součást aktualizovaného vnitrostátního plánu přechodu ministerstvo financí a Slovenská národní banka připravily komunikační strategii pro zavedení eura. Komunikační kampaň se zaměří na širokou veřejnost a řadu konkrétních skupin obyvatelstva, včetně etnických menšin a ohrožených skupin. V první polovině roku 2007 Slovenská národní banka a ministerstva uskutečnily zvláštní činnosti k informování malých a středních podniků o výhodách eura. Evropská komise a slovenské orgány připravují uzavření dohody o partnerství na podzim 2007.

2.4.6. *Závěr*

Aktualizovaný vnitrostátní plán přechodu je poměrně komplexní, dosud však není v některých ohledech dostatečně podrobný a je nutno dále vymezit několik důležitých prvků (např. podrobnosti ohledně předzásobení a druhotného předzásobení, stažení korunové hotovosti, podrobnosti ohledně komunikační strategie). Je nutno naplánovat startovací sady pro širokou veřejnost, aby občané měli ode dne zavedení eura k dispozici dostatečné množství euromincí pro platby, což přispěje k urychlení výměny oběživa a maloobchodníkům umožní vrátit peníze pouze v eurech. Je nutno přijmout další opatření k zajištění důvěry spotřebitelů ve stabilní tvorbu cen v období přechodu, např. provedení komplexní strategie pro spravedlivou tvorbu cen dohodnuté mezi spotřebiteli a maloobchodníky. V těchto oblastech by Slovensko mělo své přípravy rozhodně urychlit.

2.5. **Přípravy v ostatních zemích**

Česká republika je dobrým příkladem včasné přípravy na přechod na euro i v případě, že není stanoveno cílové datum. Vláda dne 11. dubna 2007 přijala komplexní plán přechodu na euro. Země se rozhodne pro scénář „velkého třesku“ s dvoutýdenním obdobím dvojího oběživa. Národní plán přechodu se mimo jiné zabývá předzásobením, které započne tři měsíce před dnem přechodu na euro, druhotným předzásobením, které započne měsíc před přechodem na euro, výměnou národních bankovek a mincí, uváděním dvojích cen, dohodou o spravedlivé tvorbě cen v maloobchodu a plánem pro komunikační strategii. Byl rovněž distribuován leták s obecnými informacemi o euro.

¹⁵ Viz <http://www.euro.gov.sk/index.php?ID=1434>.

Estonská vláda dne 31. října 2006 schválila pátou verzi národního plánu přechodu k euru, která ve od předchozí verze příliš neliší. Vzhledem k tomu, že bylo upuštěno od konkrétního cílového data, zpráva žádná konkrétní data neuvádí a namísto toho hovoří o „dni přijetí eura“.

V Litvě byla aktualizovaná verze národního plánu přechodu a nová komunikační strategie přijaty vládou dne 25. dubna 2007. Nová verze mimo jiné počítá s delší dobou uvádění dvojích cen (120 dní před a po dni přijetí eura) a s dřívějším zahájením předzásobování komerčních bank (nejpozději před 1. prosincem).

Rumunsko za cílový rok pro přijetí eura stanovilo rok 2014.

V ostatních členských státech nedošlo od předchozí zprávy k významnějšímu pokroku.

Přílohy 1 a 2 obsahují seznam příslušných charakteristik přechodu a podávají přehled o stavu praktických příprav na úrovni jednotlivých států.

3. STAV VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ V ČLENSKÝCH STÁTECH, KTERÉ NEDÁVNO PŘISTOUPILY K EU

Přehled o stavu veřejného mínění v členských státech, které nedávno přistoupily k EU, podává příloha 5.

List of relevant changeover characteristics

The table below provides an overview of certain relevant changeover characteristics in each Member State concerned. It is solely based on officially approved and publicly available information and does therefore not reflect preparations which are still under way. It should be noted that the state and degree of progress of preparations should be assessed in the context of the target date, as preparations tend to speed up as the changeover approaches.

X: Officially approved/established and published
(in particular in the national changeover plan)

	BG	CZ	EE	CY	LV	LT	HU	MT	PL	RO	SK	SE
Changeover plan												
National target date				X				X		X	X	
National Changeover Plan		X	X	X	X	X		X			X	
National Changeover Committee		X	X	X	X	X		X			X	
Cash Changeover details												
Type of scenario		X	X	X	X	X	X	X			X	
Length of dual circulation period		X	X	X	X	X	X	X			X	
Exchange at commercial banks after dual circulation period		X	X	X	X	X	X	X			X	
Exchange at central bank after dual circulation period		X	X	X	X	X		X			X	
Frontloading of financial institutions			X	X	X	X		X			X	
Sub-frontloading of retailers			X	X	X	X		X			X	
Sub-frontloading of the general public			X ¹⁶	X				X				
Deferred debiting ¹⁷				X		X		X				
Campaign for early cash withdrawal			X	X		X		X				
Arrangements for extended bank opening hours around €-day				X				X				
ATMs dispensing euro only as from €-day			X	X	X	X		X			X	
Denominations of notes in ATMs specified			X	X				X				
Transport and storage for euro cash			X	X				X				
Transport and storage for legacy cash			X	X	X			X				
Change only given in euro by retailers as from €-day			X	X		X		X			X	
Coin starter kits for retailers				X				X				
Coins mini-kits for general public				X				X				
Design of national side of the euro coins			X	X		X		X			X	
Supply arrangements for euro coins			X	X				X				

¹⁶ Exchange at banks at the conversion rate without service fees.

¹⁷ I.e. debiting of frontloaded euro cash at a date later than the date of delivery of the frontloaded cash.

	BG	CZ	EE	CY	LV	LT	HU	MT	PL	RO	SK	SE
Further changeover details												
Necessary adaptations of national law identified			X	X	X	X		X			X	
Dual display of prices before €-day		X	X	X	X	X		X			X	
Dual display of prices after €-day		X	X	X	X	X		X			X	
Dual display of utility bills			X	X				X			X	
Dual display of civil servants' wages				X				X				
Voluntary dual display of prices			X			X		X			X	
Agreements on price stability or fair pricing				X	X	X		X			X	
Price monitoring projects			X	X	X	X		X			X	
Training for cash handlers			X	X	X			X			X	
Accounting adaptations			X	X	X			X			X	
Share capital conversion			X	X				X			X	
Rounding rules in legislation			X	X				X			X	
Evaluation of the costs involved for the public sector												
Twinning agreement				X		X	X	X	X		X	
Communication activities												
Communication strategy			X	X	X	X		X			X	
Partnership agreement			X	X		X		X				

State of practical preparations (June 2007)

	Bulgaria	Czech Republic
Changeover plan		
National target date for euro adoption		The preliminary target date (1 January 2010) has been withdrawn by the government on 25 October 2006. No new date has been officially set for the time being.
National co-ordinating institution		On 23 November 2005, the Deputy Minister of Finance was appointed as the National Co-ordinator of Euro Adoption. The National Co-ordination Group was established and held its first meeting on 20 February 2006. Two other meetings were organised during 2006 and one in February 2007. Six Working Groups were established for particular areas of preparatory activity for the euro. On 28 March 2007, a new National Co-ordinator for Euro Adoption was appointed by the Czech government.
(Approved) National Changeover Plan		The Czech Republic's Euro Accession Strategy was approved by the Government in October 2003: http://www.cnb.cz/euro_index.php The Institutional Arrangements for the Introduction of the Euro in the Czech Republic were adopted by the Government on 23 November 2005. The first National Changeover Plan was approved by the Czech government on 11 April 2007: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Narodni_plan_ver_ze_10-FV_pdf.pdf
Changeover details		
Type of scenario		"Big bang". On 30 June 2006, the National Co-ordination Group adopted a recommendation to the government concerning the changeover scenario, suggesting that it opt for the "big bang" scenario. The recommendation was approved by the government on 25 October 2006.
Dual circulation period		The length of this period is intended to be 2 full calendar weeks as from €-day.
Exchange of national banknotes and coins		The Czech National Bank, commercial banks and other selected entities will exchange cash for at least 6 months after €-day. After the 6 months period, the legacy currency will be only exchangeable at the Czech National Bank. The length of the banknote exchange period has still to be decided; coins will be exchangeable for a period of 5 years.

	Bulgaria	Czech Republic
Campaign for rapid withdrawal of national banknotes and coins		
Frontloading and sub-frontloading		Frontloading of banks will start 3 months ahead of €-day and sub-frontloading of the non-financial sector will start one month ahead.
ATMs issuing euro only		
Change in euro only		
Dual display of prices		Dual display of prices will be introduced within one month after the fixing of the conversion rate and will continue for 12 months after the changeover date.
Consumer confidence building measures (e.g. agreements with retailers)		A voluntary commitment of retailers (fair-pricing agreement) is planned. In addition, a 'memorandum of understanding', to be signed by the retail and services sector and the consumer protection associations, is envisaged. These measures are planned to be implemented no later than one month after the fixing of the conversion rate.
Adaptation of national law		The necessary adaptations of national law for the introduction of the euro are being analysed in the framework of the Working Group for Legislation of the National Co-ordination Group. A special group will be constituted in order to prepare the General Act on the Euro Introduction in the Czech Republic.
Euro banknotes and coins		
Design of the national side		Competition under consideration.
Nr of different coin designs		
Coin supplier		Not decided yet. The current coin supplier, the Czech Mint, is an independent division of Jablonex Group a.s.; the Czech Mint is connected with the National Bank by business contracts based on tender procedures.
Estimation on the need for banknotes and coins		230 million banknotes and 950 million coins.
Communication activities		
Communication strategy		Under preparation within the framework of the Working Group for Communication.

	Bulgaria	Czech Republic
Addresses of websites on euro changeover, activation date: Government/Ministry of Finance; Central Bank		Governmental EU information department: http://www.euroskop.cz/euro Ministry of Finance: http://www.mfcr.cz/euro Czech National Bank: http://www.cnb.cz/cz/mezinarodni_vztahy/euro/ Ministry of Industry and Trade: http://www.mpo.cz/cz/eu-a-vnitri-trh/euro-pristoupeni-cr-k-eurozone/default.html
Partnership agreement		
Other issues		
ERM II entry		
Twinning agreement		Project with the National Bank of Belgium, Czech Ministry of Finance and the Czech National Bank, to be approved by the EC.

State of practical preparations (June 2007)

	Estonia	Cyprus
Changeover plan		
National target date for euro adoption	Estonia targets euro area membership as soon as possible (2011 being the earliest possible envisaged date according to current inflation forecasts).	1 January 2008
National co-ordinating institution	The National Changeover Committee, chaired by the Secretary General of the Ministry of Finance, was set up on 27 January 2005.	Joint co-ordination by the Minister of Finance and the Central bank of Cyprus, established on 29 December 2004.
(Approved) National Changeover Plan	<p>The first draft of the euro adoption plan was approved by the government on 1 September 2005: http://www.fin.ee/index.php?id=13324.</p> <p>The fifth version of Estonia's National Changeover Plan was approved by the government on 31 October 2006: http://euro.eesti.ee/EU/Prod/Euroveeb/Main_Page/left_menu_content4748/Changeover_to_the_euro_in_Estonia/europlaan_en.jsp</p>	<p>The National Changeover Plan was approved by the National Advisory Committee on 29 March 2006 and by the Council of Ministers on 13 July 2006. An updated version was approved by the Ministry of Finance, with the consent of the Central Bank of Cyprus, on 21 June 2007. Part of the National Changeover Plan is the Cash Changeover Plan, which was published by the Central Bank of Cyprus as a separate document. Both plans are published on the national euro website (www.euro.cy).</p> <p>The Cash Changeover plan is also published on the website of the Central Bank of Cyprus (http://www.centralbank.gov.cy/nqcontent.cfm?a_id=4764).</p>
Changeover details		
Type of scenario	"Big bang".	"Big bang".
Dual circulation period	Two weeks.	1-31 January 2008.
Exchange of national banknotes and coins	Banknotes and coins: commercial banks at least 6 months after €-day free of charge, some branches 12 months. Central Bank indefinitely, free of charge.	"The exchange of national banknotes and coins is governed by the 'umbrella law' ('Adoption of the Euro Law 2007'). The Law provides for the exchange of banknotes and coins by the Central Bank for 10 years and 2 years, respectively. Commercial banks will exchange national banknotes and coins for euro, free of charge, at least for the amount of CYP 1000 for banknotes and CYP 50 for coins per transaction, for a period of 6 months after €-day. There will be no limits or charges for deposits at commercial banks of national banknotes and coins during the 6-months period.
Campaign for rapid withdrawal of national banknotes and coins	Campaign for collection of coins before €-day planned; credit institutions are recommended to launch early cash deposit campaigns.	A campaign to encourage citizens to use hoarded cash or to deposit it with banks before the introduction of the euro has been launched in November 2006 and will be intensified in September 2007.

	Estonia	Cyprus
Frontloading and sub-frontloading	<p>Frontloading 2 months before €-day; sub-frontloading by credit institutions to major clients 1 month before €-day (precondition: no distribution to general public before €-day).</p> <p>Banks will offer to change kroons into euro banknotes at the conversion rate and without a service fee at least one month prior to €-day.</p>	<p>Frontloading and sub-frontloading of banknotes will start on 19 November 2007, and frontloading and sub-frontloading of coins on 22 October 2007.</p> <p>The frontloading of coins will be carried out from a Coin Centre.</p> <p>Starter-kits will be available at banks both to businesses and the general public as from 3 December 2007.</p>
ATMs issuing euro only	All ATMs will dispense euro only within 48h as of €-day.	Commercial banks will dispense only small denomination euro banknotes (10- and 20-euro banknotes) from ATMs as from €-day. During the first hour of 1 January 2008, around 70% of each banks' ATMs, which includes all machines operating at central locations, will dispense only euro banknotes. The remaining ATMs will be converted to dispensing only euro banknotes at the latest by noon on the same day.
Change in euro only	In general, change will be given in euro, but the option of giving change in kroon remains for the dual circulation period.	The retail sector will be sub-frontloaded with euro coins so as to give change in euro only as from €-day.
Dual display of prices	Compulsory: 6 months before and after €-day.	According to the 'Adoption of the Euro 2007 law', the dual display of prices will be mandatory from 1 September 2007 until 30 September 2008.
Consumer confidence building measures (e.g. agreements with retailers)	<p>Monitoring of the prices of certain frequently consumed goods and services under the supervision of the Ministry of Economic Affairs and Communications.</p> <p>Leaflets containing information on the euro were made available to the public in summer 2006.</p>	The Ministry of Finance is implementing an action plan for enhancing consumer confidence. The measures undertaken include mandatory dual display of prices, the establishment of euro observatories and the introduction of the Fair Pricing Code.
Adaptation of national law	Draft Act on the Introduction of the Euro ('umbrella law') and draft amendments to the Business Code are in the final stage of inter-ministerial consultation.	The 'Adoption of the Euro 2007 law' for the introduction of the euro was adopted by Parliament on 15 March 2007. Amendments to this law were adopted on 21 June 2007.
Euro banknotes and coins		
Design of the national side	Design selected and published in December 2004.	The government of Cyprus approved the designs for the national sides of the euro coins on 22 June 2006. The designs were unveiled on 11 October 2006
Nr of different coin designs	One design.	Three designs.
Coin supplier		Coins will be minted by the Finnish Mint which was selected through a tender procedure.
Estimation on the need for banknotes and coins	150-200 million coins.	79 million banknotes (value €1730m), 395 million coins (value € 100.26m).

	Estonia	Cyprus
Communication activities		
Communication strategy	Endorsed by the National Changeover Committee on 21 June 2005 and updated on 18 May 2006.	<p>A Comprehensive Strategic Communication Plan for the Adoption of the Euro in the Republic of Cyprus was approved by the Council of Ministers on 5 April 2006. In addition, the Central Bank of Cyprus prepared its own euro information campaign plan. Both plans are published on the national euro website (www.euro.cy).</p> <p>The Central Bank's euro information campaign plan is also published on the Bank's website (http://www.centralbank.gov.cy/nqcontent.cfm?a_id=4425).</p> <p>Realisation of the planned communication activities is handled by a PR/Advertising agency in close co-operation with the Ministry of Finance and the Central Bank of Cyprus, especially for issues relating to consumer confidence building measures and cash changeover matters.</p> <p>According to the communication campaign plans, the campaign will be intensified immediately after the abrogation of the derogation, and all events will be announced on the national euro website and the Central Bank's website.</p>
Addresses of websites on euro changeover, activation date: Government/Ministry of Finance; Central Bank	www.euro.eesti.ee , launched in January 2006.	<p>www.euro.cy, activated on 31 May 2006 as part of the communication campaign's official kick-off event. Other government websites provide links to the changeover website. The Central Bank's website (www.centralbank.gov.cy) also provides information and links regarding the changeover.</p> <p>On 11 June 2007, a free telephone line has been launched.</p>
Partnership agreement	Signed 8 November 2005.	Signed on 5 May 2006.
Other issues		
ERM II entry	28 June 2004	2 May 2005
Twinning agreement		Between IE – MT – CY: communication and information strategy (finalised); between GR – CY: technical issues related to the changeover.

State of practical preparations (June 2007)

	Latvia	Lithuania
Changeover plan		
National target date for euro adoption	The specific target date has not been set.	The specific target date has not been set. According to the government, Lithuania will aim to join the euro area as soon as possible and the more favourable period for Lithuania to join the euro area starts from 2010.
National co-ordinating institution	The Steering Committee for the preparation and co-ordination of the euro changeover was established on 18 July 2005.	Commission for the Co-ordination of the Adoption of the Euro in Lithuania, established on 30 May 2005.
(Approved) National Changeover Plan	The Cabinet of Ministers of the Republic of Latvia approved the Action Plan for Implementation of the Single European Currency on 1 November 2005, and the first draft of Latvia's National Euro Changeover Plan on 28 February 2006 (Government Order No 148, 6 March 2006).	The second version of the National Changeover Plan was approved by the government on 25 April 2007 and published: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=296518&p_query=&p_tr2= <i>(Translation is under preparation and will be posted on www.euro.lt)</i>
Changeover details		
Type of scenario	"Big bang".	"Big bang".
Dual circulation period	One month.	15 days.
Exchange of national banknotes and coins	Commercial banks, currency exchange offices and post offices for 6 months after €-day free of charge; the Bank of Latvia will exchange without time limit free of charge.	Commercial banks: free of charge for 60 days after €-day. Central bank: free of charge for an unlimited period.
Campaign for rapid withdrawal of national banknotes and coins	Not envisaged due to the high nominal value of coins in Latvia and their intensive use in day-to-day payments.	Consumers will be encouraged to deposit cash with banks as early as possible.
Frontloading and sub-frontloading	Frontloading to banks starts one month before €-day (1 December), sub-frontloading two weeks before €-day (15 December) - (precondition: euro banknotes and coins may not be publicly circulated before €-day).	Frontloading of euro banknotes to commercial banks one month before €-day at the latest and of euro coins three months before €-day at the latest. Sub-frontloading of euro banknotes and coins to retailers during the last month before €-day.
ATMs issuing euro only	As from € day ATMs will dispense euro banknotes only.	As from €-day ATMs will dispense euro banknotes.
Change in euro only	After the end of the dual circulation period.	Recommendation to give change in euro only.

	Latvia	Lithuania
Dual display of prices	Compulsory three months from before until one year after €-day.	Compulsory: 120 calendar days before €-day until 120 days after €-day; voluntary: recommendation to use dual display as early as possible after the fixing of the conversion rate.
Consumer confidence building measures (e.g. agreements with retailers)	Monitoring of price developments in the retail trade, verification of the accuracy of price displays and 'fair trader' campaign envisaged.	Business organisations will be encouraged to adopt a Code of Good Business Practice (on correct conversion, no price increases etc.); enterprises committing themselves will be authorised to use the special logo of the Code.
Adaptation of national law	'Umbrella law' on basic provisions for the euro changeover in Latvia is currently being prepared. All ministries are involved in reviewing national legislation to identify the necessary amendments and new legislation required.	A Law on the Adoption of the Euro has been drafted (rules on conversion and exchange of the litas to the euro, withdrawal of litas from circulation, publication of the images of notes and coins, redenomination of securities, dual display of prices etc.). The law will be adopted once the decision to lift the derogation has been taken. All existing legal acts that need to be adapted with a view to the euro were identified by December 2005.
Euro banknotes and coins		
Design of the national side	In process.	Approved.
Nr of different coin designs	Four designs.	Three designs.
Coin supplier	Coins will be minted abroad following a call for tender.	Lithuanian Mint.
Estimation on the need for banknotes and coins	87 million banknotes and 300 million coins.	Estimation of 118 million banknotes and 290 million coins has been made on the condition that the euro will be introduced on 1 January 2007.
Communication activities		
Communication strategy	'Communication strategy for the euro changeover in Latvia' approved by the Steering Committee of Latvia's euro implementation project on 12 April 2006.	The 'Public information and communication strategy on the adoption of the euro of Lithuania' was approved by the government on 29 September 2005. The second version was approved by the government on 25 April 2007 and published: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=296518&p_query=&p_tr2= . <i>(Translation is under preparation and will be posted on www.euro.lt)</i>
Addresses of websites on euro changeover, activation date: Ministry of Finance/Government; Central Bank	Planned euro changeover website: www.euro.lv . A working group has been set up to develop the concept of this site. Updated information on the euro changeover process is available on the website of the Ministry of Finance: http://www.fm.gov.lv/page.php?id=105 .	A national website (www.euro.lt) was launched in May 2007. Websites of the Bank of Lithuania (www.lb.lt) and of the Ministry of Finance (www.finmin.lt).

	Latvia	Lithuania
Partnership agreement		Signed on 8 November 2005.
Other issues		
ERM II entry	2 May 2005	28 June 2004
Twinning agreement		Between NL – SI – LT: communication and information strategy; between BE – LT on tax-related questions; between BE – LT on departmental management related to the changeover.

State of practical preparations (June 2007)

	Hungary	Malta
Changeover plan		
National target date for euro adoption	The Convergence Programme of 1 December 2006 aims at meeting the Maastricht criteria in 2009. A new target date for the adoption of the euro has not been specified.	1 January 2008
National co-ordinating institution	Preparatory work is ongoing in the Ministry of Finance and Magyar Nemzeti Bank (Central Bank of Hungary).	Two Committees appointed on 13 June 2005: a Steering Committee and a National Euro Changeover Committee (NECC) reporting to it.
(Approved) National Changeover Plan	In 2006, the Central Bank prepared a proposal for a national changeover plan focusing on its tasks. A summary of this proposal was published in October 2006.	The Second Updated Master Plan for the Euro Changeover in Malta was adopted by the government on 12 June 2006: http://mfin.gov.mt/page.aspx?site=NECC&page=downlo ads. The Third Updated Master Plan for the Euro Changeover in Malta was published by the NECC in February 2007: http://mfin.gov.mt/page.aspx?site=NECC&page=downlo ads. The 'Final Masterplan' was published by the NECC on 11 July 2007: http://mfin.gov.mt/page.aspx?site=NECC&page=downlo ads.
Changeover details		
Type of scenario	"Big bang".	"Big bang".
Dual circulation period	One month.	January 2008.
Exchange of national banknotes and coins	Credit institutions and post offices: at least during the dual circulation period. Magyar Nemzeti Bank: in the case of banknotes for 20 years and in the case of coins for 5 years after the end of the dual circulation period.	As from 2 January 2008, credit institutions will exchange Maltese lira notes and coins into euro notes and coins, free of charge for their clients and up to a 'household amount' of MTL 250 for non-bank clients. In the case of bank clients, exchange amounts of more than 250 MTL may be subject to a '2 day' notice period. For both notes and coins, free exchange is planned to be provided until the end of March 2008. The Central Bank of Malta will continue to exchange Maltese lira coins and notes for two years and ten years, respectively, after the Maltese lira ceases to be legal tender (31 January 2008). All cash exchanges will be subject to anti-money-laundering regulations.
Campaign for rapid withdrawal of national banknotes and coins		A de-hoarding campaign is planned by the NECC and the Central Bank of Malta. The campaign will target the general public and specific target groups and unfold as of mid-2007 (after the decision lifting Malta's derogation). The Currency and Bank Deposits Registration Scheme (Amendment) Regulations (Legal Notice 126 of 2007) provided an opportunity for the general public and businesses to register undeclared income until the end of July 2007 http://www.doi.gov.mt/EN/legalnotices/2007/04/LN%20126.pdf .

	Hungary	Malta
Frontloading and sub-frontloading		<p>Frontloading to credit institutions is planned to start from late September/early October 2007 and sub-frontloading by credit institutions to businesses and other cash handlers is planned to start from 1 December 2007.</p> <p>As from 1 December 2007, credit institutions will exchange Maltese lira into euro, and vice versa, at the irrevocably fixed conversion rate without exchange charges.</p> <p>Coin starter-kits for businesses (worth € 131) will be available at commercial banks from 1 December 2007, while mini-kits for the public (worth € 11.65) will be available from the banks and authorised channels from 10 December 2007. In addition, from 1 December 2007 commercial banks will offer low denomination euro notes to the business community (with exchange charges waived), subject to availability.</p>
ATMs issuing euro only		<p>Around 60% of all ATMs (at least one ATM in all major localities) will dispense euro banknotes as from 1 January 2008 at 00:00h, while the remaining ATMs will be converted in the course of the same day – 85 to 90% by noon and the remaining by 16:00h on 1 January 2008. This agreement was reached following a study on historic data concerning typical withdrawal cycles on 31 December 2005 and 2006, to ensure that enough ATMs will remain meeting demand requirements for Maltese lira notes on 31 December 2007.</p>
Change in euro only		<p>As from 1 January 2008, all change will be given in euro.</p>
Dual display of prices		<p>Mandatory dual display of prices from the irrevocable fixing of the conversion rate until 30 June 2008. Voluntary dual display has been promoted by the NECC since 1 January 2007. Government departments and agencies have been fully dual display compliant since April 2007.</p>
Consumer confidence building measures (e.g. agreements with retailers)		<p>In order to address consumers' fears of price increases in the changeover period, the government and the NECC launched initiatives that intend to empower the consumer and to prevent the retailer from increasing prices:</p> <p>The FAIR (Fair-pricing Agreements in Retailing) initiative became effective in January 2007. The initiative invites businesses to voluntarily subscribe to FAIR and thus to commit themselves to apply correct dual display of prices and not to increase prices due to the euro changeover. Legislation and enforcement measures, including the possibility to impose administrative fines, are in place to ensure that businesses honour their commitments. The FAIR initiative receives positive feedback from the business community, with well over 5 000 businesses having subscribed to it so far.</p> <p>The Euro Observatory, which was established in the last quarter of 2006, is in charge of co-ordinating the FAIR initiative and of monitoring pricing trends during the changeover period. Moreover, 70 Euro Assistants are responsible for providing support and training to the retail sector, with a view to ensuring that the rules on dual display of prices are correctly applied and that the commitments undertaken by businesses under the FAIR initiative are honoured.</p>

	Hungary	Malta
		<p>A 'Price Watch' Initiative is being conducted. A twinning agreement is well underway with the former Austrian Price Commission, where one of the main deliverables of the agreement was the planning and starting up of this initiative.</p> <p>A series of anonymous 'mystery shopping' exercises are being conducted. The results of the shopping exercises are being analysed with a view to publishing sector specific pricing trends, as well as specific cases of high price increases over the changeover period.</p>
Adaptation of national law		The Euro Adoption Act 2006 entered into force on 29 September 2006. Legal Notice 4 of 2007, issued in January 2007, mainly regulates details of the mandatory dual display of prices.
Euro banknotes and coins		
Design of the national side		The three designs for the national sides of the Maltese euro coins were selected following a public consultation; the final designs were published by the Central Bank on 13 October 2006.
Nr of different coin designs		Three designs.
Coin supplier	National Mint.	As Malta does not have a national mint, the Maltese euro coins will be produced by the Monnaie de Paris, the mint chosen following a public call for tenders
Estimation on the need for banknotes and coins	0,5 billion banknotes and 1 billion coins.	Estimated 80 million euro notes. Estimated 200 million euro coins.
Communication activities		
Communication strategy		<p>'Multi-annual communication strategy in preparation for the adoption of the euro (2006-2008)' adopted by the Steering Committee for the adoption of the euro on 19 April 2006.</p> <p>The NECC has prepared a detailed action plan for 2006 and 2007 including a significant information campaign reaching specific target groups, such as consumers, the business community, children, the elderly and vulnerable groups. It has recruited a team of information officers to assist the general public and has also launched a national helpline to assist the different target groups.</p> <p>The NECC launched its information campaign in June 2006. The NECC unveiled the slogan 'the euro – in our common interest' and launched a three-digit helpline which has proven popular among the general public. The campaign includes public relations initiatives, articles on national newspapers and magazines and an advertising campaign. The team of information officers is also constantly participating in television and radio programmes as well as giving public talks to NGOs, local councils and other important multipliers. A specific campaign targeting businesses is planned in autumn.</p>

	Hungary	Malta
Addresses of websites on euro changeover, activation date: Ministry of Finance/Government; Central Bank	www.euro.mnb.hu (activated in December 2006)	NECC: http://www.euro.gov.mt Central Bank of Malta: http://www.centralbankmalta.com/site/euroadoption.html Ministry of Finance: http://mfin.gov.mt
Partnership agreement		Signed on 5 May 2006.
Other issues		
ERM II entry		2 May 2005
Twinning agreement	Between AT and HU: communication and information strategy (finalised)	Between IE – MT – CY: communication and information strategy (finalised). Between AT-MT: establishing procedures around price monitoring and analysis, as well as measures for building up price awareness and consumer confidence in the changeover period. Between FR-MT: The main objective of this twinning is to build the NECC's capacity, enabling it to educate and provide public and consumer information. This includes: Study visits to learn about the challenges posed by changeover in euro zone countries; Training in communication with vulnerable/disadvantaged groups; Training in Six Sigma Methodology; Training to euro assistants on how to inform and educate retailers; Cooperation with representatives of sectoral committees and task forces; Support to the business awareness campaign; Training on broadcasting.

State of practical preparations (June 2007)

	Poland	Romania
Changeover plan		
National target date for euro adoption		2014
National co-ordinating institution	<p>Inter-institutional working group Ministry of Finance / national central bank.</p> <p><i>Note:</i> The national central bank established the 'Bureau for the Integration with the Euro Area', the main task of which is to prepare a report on Poland's membership in the euro area. The report, which is planned to be finalised by the end of 2008, will notably define the optimal conditions for the adoption of the euro in Poland and provide guidance for decisions taken in the process of the adoption of the euro</p>	
(Approved) National Changeover Plan		
Changeover details		
Type of scenario		
Dual circulation period		
Exchange of national banknotes and coins		
Campaign for rapid withdrawal of national banknotes and coins		
Frontloading and sub-frontloading		
ATMs issuing euro only		
Change in euro only		
Dual display of prices		
Consumer confidence building measures (e.g. agreements with retailers)		
Adaptation of national		

	Poland	Romania
law		
Euro banknotes and coins		
Design of the national side	Public survey.	
Nr of different coin designs		
Coin supplier	National Mint.	
Estimation on the need for banknotes and coins	Between 4 and 5 billion coins.	
Communication activities		
Communication strategy		
Addresses of websites on euro changeover, activation date: Government/Ministry of Finance; Central Bank		
Partnership agreement		
Other issues		
ERM II entry		
Twinning agreement	Between DE – PL: communication and information strategy and practical issues.	

State of practical preparations (June 2007)

	Slovakia	Sweden
Changeover plan		
National target date for euro adoption	1 January 2009	Not decided.
National co-ordinating institution	The National Coordination Committee is the supreme managing and coordination body preparing the euro changeover. It is chaired by the Minister of Finance (being the National Coordinator for the changeover) and the Governor of the Bank of Slovakia.	
(Approved) National Changeover Plan	The first version of the National Changeover Plan was approved on 6 July 2005. On 21 March 2007, the government endorsed an update of this plan; http://www.nbs.sk/EURINT/EURO/NP_AKT.PDF (Slovak) http://www.nbs.sk/ZAKLNBS/PUBLIK/BROZURY/NARPLANA.PDF (English).	
Changeover details		
Type of scenario	"Big bang".	
Dual circulation period	16 days.	
Exchange of national banknotes and coins	Commercial banks exchange banknotes until end 2009 and coins until June 2009 (free of charge). The Central Bank exchanges banknotes without time limit and coins for 5 years.	
Campaign for rapid withdrawal of national banknotes and coins		
Frontloading and sub-frontloading	Commercial banks will be able to receive from the National Bank of Slovakia frontloaded supplies of euro coins from September 2008 and supplies of euro banknotes from mid-November 2008. The sub-frontloading of the retail sector will take place in November to December 2008.	
ATMs issuing euro only	As of €-day ATMs will dispense euro only.	
Change in euro only	Change will be given in euro only.	
Dual display of prices	Compulsory: from one month after the fixing of the conversion rate to one year after euro adoption. Voluntary: for further 6 months.	

	Slovakia	Sweden
Consumer confidence building measures (e.g. agreements with retailers)	Evolution of prices in 2008 and 2009 will be closely monitored; consumers will be informed of the results; consumers can raise complaints with supervisory bodies or apply to the courts; voluntary ethical code has been drafted with retailers and entrepreneurs. With the aim of facilitating the euro changeover for citizens and of protecting them against unjustified price increases, the Ministry of Economy of the Slovak Republic prepared a 'White Paper on Consumer Protection in the euro changeover process'.	
Adaptation of national law	'Umbrella law' is planned to be adopted by the end of 2007 so that it could be effective from 1 January 2008. The necessary amendments to existing legislation have been identified by January 2006 and are envisaged to be adopted in 2008 at the latest.	
Euro banknotes and coins		
Design of the national side	Final design of the national side for the euro coins was chosen by public tender followed by an opinion poll and announced in December 2005. Slightly revised designs were approved in April 2007.	
Nr of different coin designs	Three designs.	
Coin supplier	National Mint.	
Estimation on the need for banknotes and coins	188 million banknotes, 400 million coins.	
Communication activities		
Communication strategy	Communication strategy on the euro introduction in the Slovak Republic is part of the National Changeover Plan.	
Addresses of websites on euro changeover, activation date: Government/Ministry of Finance; Central Bank	http://www.nbs.sk/EURINT/EURO/INDEX.HTM http://www.nbs.sk/MEDZINAR/EU/INDEXA.HTM http://www.finance.gov.sk/En/Default.aspx www.euro.gov.sk www.euromena.sk	
Partnership agreement		
Other issues		
ERM II entry	28 November 2005	

	Slovakia	Sweden
Twinning agreement	<p>Between AU – SK: communication and information strategy (finalised);</p> <p>Between BE – SK: technical issues related to the changeover (finalised).</p>	

Euro coins designs of the future national sides of Slovakia, Malta and Cyprus

Cyprus

2 euro, 1 euro

50 cent, 20 cent, 10 cent

5 cent, 20 cent, 1 cent

Malta

2 euro, 1 euro

50 cent, 20 cent, 10 cent

5 cent, 20 cent, 1 cent

Slovakia

2 euro, 1 euro

50 cent, 20 cent, 10 cent

5 cent, 20 cent, 1 cent

Information and communication policy at Community level

The European Commission has continued to implement a whole range of communication activities on the euro and EMU in close co-operation with Member States and other Community institutions. In particular it continued to implement partnership agreements with a number of Member States preparing for the introduction of the euro: Slovenia, Estonia, Lithuania, Malta and Cyprus. The partnership agreement with Slovenia was successfully brought to a close following the introduction of the euro on 1 January 2007, and discussions are now at an advanced stage with the Slovak Republic for the conclusion of a new partnership agreement in the second half of the year.

The purpose of the partnership agreements is to provide technical and financial support to the Member States for their national euro communication campaigns. They provide the framework within which the Commission supports various activities developed by the national authorities, such as publications, media campaigns, promotional material, conferences and seminars, competitions, opinion polls, etc. The Commission also concluded grant agreements in June with Malta and Cyprus to co-finance their national communication activities.

The Commission has also, since the beginning of the year, conducted on its own account a number of activities linked to the enlargement of the euro area, such as opinion polls and surveys, conferences, and seminars for journalists both in Brussels and in the Member States. It has also produced brochures, posters, CD-ROMS and promotional material for the general public¹⁸ and a new website dedicated to the euro.¹⁹ Moreover, it has developed a new exhibition on the euro and EMU which will travel to various Member States, starting in Malta in June/July and in Cyprus after the summer break.

Preparing citizens in Cyprus and Malta for the euro introduction has been a priority for the Commission's communication policy in the first half of 2007 and will continue to be so for the remainder of the year.

¹⁸ http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/general/general_en.htm

¹⁹ http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/our_currency_en.htm

State of public opinion in the recently acceded Member States

The European Commission commissioned a Eurobarometer survey on public opinion in the recently acceded Member States concerning their attitudes towards and knowledge about the introduction of the euro, and Gallup Europe conducted the survey at the end of March 2007.²⁰ It was the fifth such Eurobarometer survey (following the ones in September 2004 and 2005 as well as in April and September 2006). Slovenia was no longer covered since it adopted the euro on 1 January 2007. Bulgaria and Romania, however, were covered for the first time, having joined the EU on the same date. In total, over 11 000 randomly selected citizens were interviewed.

1. Familiarity with and knowledge about the euro

The March 2007 results broadly confirm the results of the previous surveys as to familiarity and knowledge about the euro. Respondents were relatively familiar with the common currency: 77% had already seen euro banknotes of which some 62% had already used them, and 68% had already seen euro coins of which 60% had used them already. The usage of euro banknotes and coins was as usual particularly high in the Czech Republic, Cyprus and Malta – and also this time in Romania.

In addition to these practical aspects, the survey also tested the respondents' knowledge of the euro's general features. Here the results were mixed. More respondents than in the last survey were aware that the design of banknotes was the same in all countries (50%, up from 45%) but fewer people knew about the partly different designs of euro coins (31%, down from 37% in autumn 2006). The enlargement of the euro area to Slovenia unsurprisingly increased the uncertainty as to how many euro-area Member States there are. Only 28% of the interviewees were able to give the correct answer of 13 countries (down from 40% in autumn 2006) while 25% did not know, up from 17% previously. A relatively stable majority of citizens (64%, previously 67%) in the surveyed countries believed that their country had the option of deciding whether it would adopt the euro or not.

Regarding the expected date of introduction of the euro, the results show a continued shift since 2006, corresponding to actual developments. An overwhelming majority in Cyprus and Malta expect the euro to be adopted in those countries in 2008, which is indeed the official national target date, and a strong majority in Slovakia expect euro adoption in 2009. The absence of national target dates in most other countries results in very diverging expectations among the population, reflecting the high degree of uncertainty.

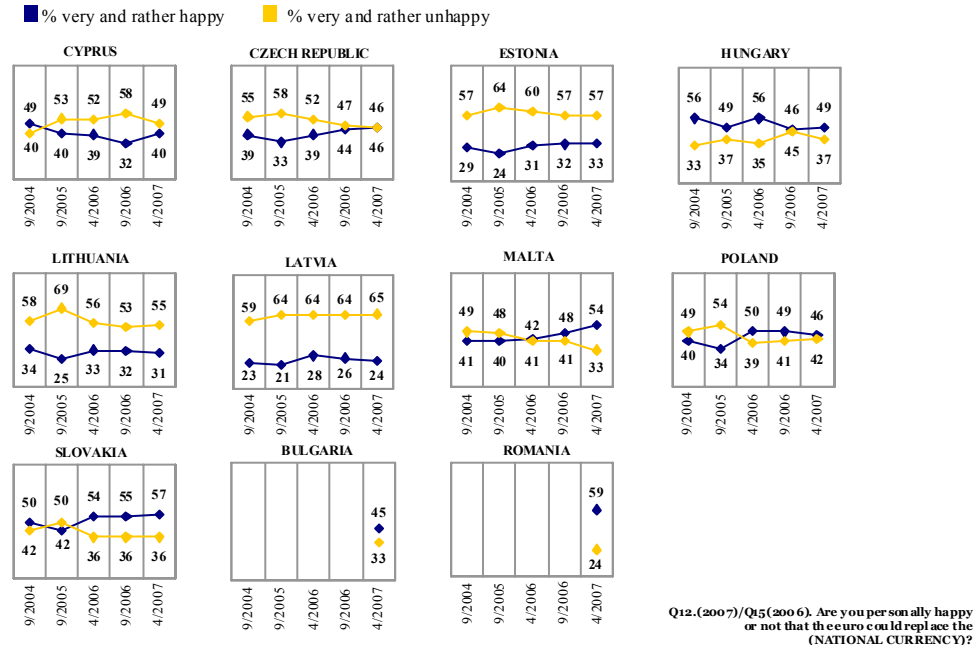
2. Perceptions of and support for the single European currency

Similarly to previous 2006 findings, citizens in the recently acceded Member States are prepared – at least mentally – to have their currency replaced by the euro: 48% were very or rather happy about a future changeover, which is comparable to April and September 2006. The trends vary strongly from one country to another, with the relative share of citizens happy about the euro changeover increasing in five of the eleven recently acceded Member States

²⁰ Flash Eurobarometer 207.

compared to the results of the autumn 2006 survey. Most notably, the support increased in Cyprus by 8 percentage points to a support rate of 40% and in Malta by 6 percentage points to a support rate of 54%. The level of support in the other four countries had slightly decreased or remained unchanged from September 2006 (no comparison can be made in the case of Bulgaria and Romania since they were covered here for the first time).

Are people happy that the euro will replace their national currency?

Generally, citizens expect that the euro will be more positive for their country than for themselves as individuals. 53% (up from 50% in autumn 2006) think that it will have a rather or very positive effect for the country. 48% (up from 44%) expect very or rather positive consequences for themselves personally. Only 24% of the respondents would like the euro to become their currency as soon as possible.

3. Expectations and fears regarding the adoption of the euro

The September results broadly confirm previous surveys as regards citizens' expectations of the euro. There is still a broadly shared recognition in the recently acceded Member States of the euro's status as an international currency and that there are a number of benefits associated with their country's adoption of the euro.

The questionnaire was changed this time to differentiate more clearly between expectations of one-off changeover effects in the short term, and expectations of medium- and long-term effects on prices. Thus, while in the previous survey only 28% believed that the euro would help maintain price stability, this time 55% identified ensuring price stability as one of the main advantages of the euro. On the other hand, the survey sends a clear message about the fears during the changeover period: 75% thought that the euro will increase prices when first introduced.

Regarding the euro's economic or political effects, respondents generally acknowledge that positive effects will appear in the area of public finances (46%, +2). Citizens also seem to be more positive about the impact of the euro on growth and employment: now 43% (+3) think it will improve the situation in this area while 36% (-3) think it will have a negative effect.

4. Information and information channels

The results of the March 2007 survey reveal a slight decrease in the perceived information level on average. 37% of the respondents thought that they were rather or very well informed (40% in autumn 2006) while 61% think they are not (up from 58%). This is due both to Slovenia, which had a very high level of perceived information, no longer being covered by the survey, and a significant fall in the figure for Poland. For all other countries, the perceived information level remained stable or increased. The increase was most conspicuous in Malta (+33) and in Cyprus (+14) where the national information campaigns for euro adoption in 2008 are at full speed or have recently been intensified, though there was also a notable increase in Slovakia. The results suggest that the demand for information, which increases as the adoption date approaches, is still considerable.

As in past surveys, national central banks are the most trusted source of information: an average of 79% (autumn 2006: 77%) thought so. European institutions were again perceived as the second most trusted source (results being slightly higher than in September 2006: 69% relative to 67%). As to which information channels were preferred, most respondents continued to prefer mass media and banks; and, as regards the type of information they were looking for, they were mainly interested in practical information on the introduction of the euro, e.g. the value of the euro (90%), the changeover scenario (87%), practical implications (85%), and how to ensure that conversion rules are respected (83%). The survey confirms once more that the public consider an essential element in preparing for the changeover to be the dual display of prices, both in shops (83%) and on utility bills (75%).